

GAZETA WARSZAWSKA

W SOBOTĘ DNIA 2. PAZDZIERNIKA ROKU 1790.

Z Warszawy d. 2. Października.
SESSYA SEYMOWA CCCXXIII.
 Dnia 28. Września.

Po Zgajeniu Sessyi Seymowej przez IP. Marszałka Koasę: Koron: gdy niektórzy II. PP. Posłowie z okoliczności zapadłego *Unanimitate* Prawa ściągającego się do wyboru przyszłych Królów, Protestacye swoje w Aktach zanosić oświadczyli się szczególnie o to, iż to Prawo przez *Deputowanych do Konstytucyi* podpisane zostało; odezwalo się wielu, iż w ten czas, kiedy wszystkim wspólnie dla Dobra Ojczyzny łączycie potrzebą, nie należy zostawiać najmniejszych śladów, któreby rozróżnienia Obywatelskie okazywały; nie bowiem ścieranie, jak na zaniesione *Manifesta* robić *Contra-Manifesta*, z których nie dla Ojczyzny, ale dla iey Nieprzyjaciół tylko wypływają korzyści.

Król iąc w zabranym Głosie przełożywszy, że wszystko to, cobykolwiek iakowe niesnaski między Obywatelami robić miało, koniecznie oddać, a wspólnie y uścisnie brać się należy do tego, co pomyślność y uszczęśliwienie

Ojczyzny stanowi; zachęcał tych, którzy się protestować oświadczyli, ażeby od takowego wstrzymali się kroku, y do dalszego postępowania wzięść się chcieli, tym więcej, że wżyskim tym chwalebny robotom, tak dokładnie y tak pracowicie, przewodniczy Cnota y Patriotyzm IP. *Marszałka Seymowego*, równie iak y Kolegi Jego Xiążęcia Inci *Marszałka Konf. Lit.* która nie tylko Seymu ięcym, ale y całemu Kraiowi jest dobrze znajoma. Po Mowie IKMci, liczne odezwaly się głosy, dziękujące Najias: Panu za dane świadectwo Cnocie *Marszałkow*, y Ich Pracy nieustannej.

4P. *Zaleski Trocki*, w obszernym swym Głosie, przełożywszy gruntownie nieodbitą potrzebę, tak dla względów Politycznych, iako też y dla zakończenia robot rozpoczętych, *Kontynuacyi Seymu* terazniejszego pod tymże samym *Związkiem Konfederacyi*, upraszał, aby podany Projekt zalecenia *Marszałkom* wydania *Uniwersalu* do Obywatelów na *Seymiki*, iżby ci, lub tych samych Posłów potwierdzili, lub na ich miejsce innych obrali; był wzięty do Decyzyi. Ta okoliczność do następującej Sessyi odłożona została.

Niektórzy z II. PP. Posłów dopraszali się, ażeby przy tych *Uniwersałach*, które już wy-
szły na *Seymiki* względem wyboru za życia N.
Pana Sukcesora na Tron *Polski*, II. PP. Mar-
szałkowie Obywatelom w sposobie rady zalecili
do wyboru Osobę Xiążęcia Elektora *Saskiego*.
Równie y ta okoliczność do następney *Sesji*
odłożona została.

Wniešona znowu *Kwestya* umieszczenia
w *Prawach Kardynałnych* Artykuł, iż żaden z
Ościenych *Mócarstw* za Króla wybierany bydź
niema. Powstały z tego liczne y długie spory,
dowodzące, iż takowe *Prawo* ekskludując *Sąhadów*
naszych od Tronu, barziej ich na Nas zagnie-
waniami uczynić może, a przeciw przemoey, ie-
śliby który do Tronu cisnął się, dostyc filne do
oparcia się niebędzie; radzono raczey, ażeby
napisać w *Prawie*, iż żaden *Krolem* *Polskim* być
niemoże, któryby miał innego *Państwa* na sobie
Koronę, chybaby *Państwo* swoje do *Rzeczypltey*
chciał przyłączyć, y też *Państwo* *Wolną* *Rzplta*
uczynić.

Gdy y ta *Kwestya* do *Decyzji* nieprzy-
chodziła, podany został Artykuł do *Praw* *Kar-*
dynałnych, iż *Rzplta* żadney odtąd *Gwarancyi*
nieuznaie, y oney nigdy nikomu ani *wprowa-*
dzac, ani *żadać*, ani *przyimowac* niebędzie się
godziło. Ten Artykuł jednomyślnością *przyję-*
ty został.

Sesja solwowano na *Czwartek* następujący,
na godzinę 10. to jest na dzień 30. *Września*.

Od Marszałków *Seymowego* y *Konfederacyi* *Obojga* *Narodów*, wy- dany jest *Uniwersał* następujący.

Wzajem wobec y każdemu z osobna, ko-
mu o tym wiedzieć należy, a mianowicie *wszys-*
tkim *Obywatelom* *Woiewodztw*, *Ziem*, y *Po-*
wiatów, na *Seymiki* *Extraordynaryjne* za *Uni-*
wersalem *J.K.* *Mości* zgromadzić się mającym, z
woli *Skonfederowanych* *Stanów* wiadomo czynie-
my.

Odebraliśmy nakaz *Skonfederowanych* *Rzpltey*
Stanów wyraźnym do nas *Zaleceniem*, za ie-
dnomyślną *Seymu* zgodą danym, w niżej opi-
sanych wyrazach: „Gdy *Stany* *Skonfederowane*
„ *Rzpltey* w troskliwości, aby *Oyczyznę* w szcze-
„ śliwiy *Spokojności* zachować, y *rozdwoienia*
„ *Narodu* po naydłuższym *Najjaśniejszego* *Sta-*
„ *nislawa* *Augusta* *śarkawie* Nam dziś *Panującego*
„ *życiu*, uniknąć, przedsięwzięły *wybadac* *wolę*
„ *Narodu*, tym końcem zlecaią *UUr:* *Marszał.*
„ kom *Seymowemu* y *Konfederacyi* *Obojga* *Na-*
„ *rodów* *wydanie* *Uniwersału* do *Woiewodztw*,

„ *Ziem*, y *Powiatów*, w którym oznaymią *Na-*
„ *rodowi*, iż *Najjaśniejszy* *Pan* w chęci *uścze-*
„ *śliwienia* *Oycyzny*, z której *tona* na *Tron*
„ *wywiešony* został, zezwala na zapytanie *Na-*
„ *rodu* (który miał y na *wolne* *Obieranie*
„ *Królow*, a kterego *My* naruszac tym zapy-
„ *taniem* *niemyśleny*) czy jest *wola* tego, aby
„ za życia *Najjaśniejszego* *Pana*, *niebešpieczeń-*
„ *stwo* *Bez-Krolewia* zastąpione było *wyborem*
„ *wolnym* *Następcy* na *Tron*. „ *Posłuszni* *Za-*
leceniu *Skonfederowanych* *Stanów*, znamy za *ia-*
knajścijszy *obowiazek* *uwiadonic* o *zafszley*
w *tey* *mierze* *woli* *Seymu*, aby *wszyskie* *Wo-*
iewodztwa, *Ziemie*, y *Powiaty*, *odpowiedź* *swą*
ia- *knayrychley* na tak *ważne* *zapytanie* *prze-*
ślać *mogły*. *Dla* *czego* *Najjaśn:* *Pan* *wedle* *Pra-*
wa *sobie* *ślużącego*, *Uniwersalem* na ten *koniec*
wydany, *Seymiki* *zwolnie*, y *czas* *zwolanu*
onych na *dzień* 16. *Miešcia* *Listopada* *Roku*
bieżącego 1790. *naznaczą*; na których to *Sey-*
mikach, *zapytanie* *niniejsze* z *jednomyślny*
Seymu *woli* *Nam* do *prześlania* *nakazane*, *za-*
ślatwione *być* *ma*. *Przez* *acni* *Obywatela* *Woie-*
wodztw, *Ziem*, y *Powiatów!* *Idzie* w *tey* *mie-*
rze o *wspólną* *Narodu* *całość*, *spokojność*, y
szczęśliwość, *idzie* o *trwałość* *Rządu* *Wolnego*,
y *żadney* *obcey* *Mocy* *niepodległego*, *idzie* o
wolność *Obywatelkie*; a *przeto* *idzie* o *Walc*
właſny *Interes*, który z *woli* *Skonfederowanych*
Rzpltey *Stanów* pod *Walc* *oddaiemy* *Wyrok*.
Niedofyc *albowiem*, iż za *pomocą* *lituiącego* *się*
nad *Nami* *Nieba*, *Narod* *oswobodzonym* *został* z
wszelkiey *podległości* *Mocy* *Obcey*; *należało* do
Cnotliwey o *dobro* *Oycyzny* *troskliwości*, tak
na *dale* *ubešpieczyc* *Interessa* *powšzechne*, aby *szko-*
dliwą *zagraniczną* *Influencya* *miała* *zawsze* *od-*
iętą *sposobność* *rozdwalania* *Umysłow* *Obywatel-*
skich, *przez* *mieszanie* *się* do *Rządu* *Polskiego*,
y *narzucanie* *Królow* *Wolnemu* *Narodowi*. *Win-*
niemy w *tym* *mieyscu* *oświadczyć* *caley* *Naro-*
dowey *Powšzechności* *tę* *radość* *Stanów* *Seymu-*
iących, która *poprzedziła* *wydanie* *Uniwersału*
niniejszego, *kiedy* *Najjaśniejszy* *Pan* *przychy-*
lając *się* do *woli* *Seymuiących* *Stanów*, *uchyli-*
wszy na *bok* *wszyskie* *Olobiſta* *względy*, *Dobro*
tylko *Powšzechne* *maiące* *na* *oku*, a *szczęśliwość*
Narodu, *szczęśliwością* *właſną* *mieniąc*, *chciał*
być w *tenczas* *iešczce* *debroczynnym* *Oycyzny*
Gyem, *gdy* *powšzechnym* *Natury* *Prawem* z
liczby *żyjących* *więty*, *zasmuciwszy* *następne*
Pokolenia *Nasze*, *śmiercią*, *day* *Boże!* *naypo-*
źniejszą, *przeštanie* *królować* *temu* *Narodowi*;
któremu *dziś* *całą* *dopomoga* *uślisnością*, *aby* *się*
od *zguby* *ratował*, *aby* *nieszczęściu* *przysztemu*

zapobiegał, aby korzystał z czasu, który prawdziwie *Czasem Narodu* nazwać możemy. Radość z wdzięcznością złączona, wdzięczność siódkami nawzajem zaświadczona Izami, Król wyciągający ręce do Narodu, *Seymujące Stany* garnące się do ucałowania Ręki Dobrego Króla, podyktowały Nam to, do całego Narodu Zalecenie, które nayodleglejszym po Nas Pokoleciem będzie oczywistym dowodem y przykładem jedności Króla z Narodem, y trokliwość Jego o dobro Ojczyzny. Jest przeto Najswiętszym obowiązkiem Naszym zachęcać Przechodzących Obywatelów, aby Seymowi dzisiejszemu wszystkie Woiewodztwa, Ziemie, y Pwiałty, w nayszczerzszej otwartości, w chęci Dobra Powszechnego, przez wzgląd na całość Ojczyzny y lwobody następnych po Nas Pokoleń, iasną, dokładną, bezstronną, Ojczyzny, nie cudzym Interesom dogadzającą, dać chciały. Odpowiedź *Uniyersal* ten z woli Prawa podpisujemy. Dan w *Warszawie*, dnia 24. Miesiąca Września Roku Pańskiego 1790.

Z Wiednia d. 4. Wrześ: Z *Budy* doszła wiadomość, że tamże w nocy z dnia 30. na 31. Sierpnia, całe Woysko ostremi naboiami opatrzone, pod Bronią stać musiało. Liczne przez całą noc po Mieście chodziły Runty, y po wszystkich domach świece zapalone musiano rozstawić przy oknach. Domyslała się, że Malkontenci tamże chcieli iakowy Plan do skutku przyprowadzić.

Treść Punktów przesłanych od Króla Węgierskiego do Stanów Węgierskich: (1) Wiadomo z *Praw Węgierskich*, że *Seym* przez dwa Miesiące tylko trwać może. *Stany* już przez trzy Miesiące są zgromadzone; iak szkodzić przez to biedny Rolnik, Podatki składający? łatwo można pomiarkować. (2) *Stany* podobnie upodobania mogą sobie obieierać iedno *Dyploma* z dwóch, albo

Carolinam, albo *Theresjanum*. Prócz iednego z tego dwóyga, Król Jmć pod iakimkolwiek bądź pretextem, żadnego innego nieprzyjmie, y na włos nieodstąpi od zdania swego. (3) Król Jmć domaga się wyraźnego zapozwania przez *Instygatora Koronnego* wszystkich tych, którzy przywłaszczyli sobie wchodząc w sekretną *Korrespondencyą*, y utrzymywać ją z obcemi *Dworami*. (4) Wie Król Jmć, że dzień 27. *Września*, Roku bieżącego, do *Głównego Wzburzenia* jest przeznaczony. *Stany* teraz mogą, jeżeli chcą, przystąpić do *Rokoszu* tego; Król Jmć rzeczywiste dla wstrzymania enego już uczynił dyspozycye.

Z Paryża d. 5. Wrześ: Wczora w *Thuileries* y w *Pałacu Królewski* zwanym, wielki znów powstał *Rozruch*. *Podburzony Lud*, domagał się wzięcia w *areszt*, ba nawet y śmierci *JP. de Bouillé* za to, że do *Nancy* maszerował, y *krwew Obywatelską* rozlał, nim wyraźnie na to od *Narodowego Zgromadzenia* umocowany został. *Tumult* ten, do takiego wzmagania się stopnia, że *Zgromadzenie Narodo:* *Seslyi* swojej wieczornej niemogło wygodnie odprawować. Na ten *rozruch* przyciągnęły *Narodowe Gwardye* z *harmatami*. Oprócz *głowy Margrafa de Bouillé*, *Pospólstwo* domagało się ieszcze odprawienia wszystkich *Ministrów*. Jeden *Officer* w *Thuileries*, broniący *JP. de Bouillé*, już już miał być od *Pospólstwa* powieszony,

przecież Gwardya Narodowa ieszcze go ratowała. Inny znowu Kawaler *S. Ludwika* trzcina w pierśi dostał za to, że *J.P. de Bouillé* usprawiedliwić ważył się.

Z *Madrytu d. 23. Sierp.* Dnia 16. tego Miesiąca powstał u nas na Placu Wielkim (*Plaza Maior*) w nocy pożar, który ledwo trzeciego dnia ugaszony został. Ośmdziesiąt Domów stało się plonem ognia. Lubo, ile możności, starano się ratować y ocalić Towary y Sprzęty nieszczęśliwych owych Pogorzalców, szkodę jednak poniesioną rachują więcej niż na 60. Millionów *Realow.* Liczba Osob w tym pożarze życia pozbawionych, dokładnie wiadomą nie jest. Rząd przez Obwieszczenie publiczne kazał ogłosić, iż osiarnie *gratis* Mieszkania dla Pogorzalców.

Z *Londynu d. 10. Września.* Naypoźniejszy wiadomości o Flocie pod *Lordem Howe* datowane są dnia 6. tego Miesiąca w *Penyanze*, którego dnia Flotę widziano w zatoce tamecznej. Ponieważ Flota przed kilką dniami była już aż przed *Plimouth*, dziwujemy się zatym, że bieg swój obróciła, y ku Zachodowi znowu nazad popłynęła. Domyślamy się, że to uczyniła dla exercytowania świeżo zrekrutowanych *Maytków* do Morza ieszcze nieprzyuczonych, iakich niemala liczba na Flocie nayduie się.

Flota druga, która zgromadzić się miała przy Nadbrzeżu *Prowincyi Kent y Sussex*, Kontra-Ordynans

otrzymała; y *Lord Hood*, który swą Banderę Admiralską z Okrętu *Victori* od 100. harmat, już zdiąć kazał, powrócił do *Londynu*. Okręty Liniowe, z *Portsmouth* y *Plimouth* przeznaczone dawniej do zgromadzenia się na miejsce wspomniane, odebrały Ordynans zatrzymania się na swoim stanowisku. Anti-Ministryalne Gazety nasze piszą, że ta Flota w samey istocie była przeznaczona do *Morza Bałtyckiego*; lecz Zamiar tego przeznaczenia przez niespodziewanie zawarty Pokoy między *Rossyą* y *Szwecyą*, wniwecz został obrocony. Też Gazety dodają ieszcze, że nasi Ministrowie o *Negocyacyach Pokoju* między rzezonemi *Mocarstwami* wtedy dopiero usłyszeli, gdy Punkta przedugodne już były podpisane. Wie, lu z *Partyzantow Oppozycji* twierdzi, (ieżeli to jest prawda,) że nasze Ministerium zdumiało się wielce, odebrawszy naypierwszą tę nowinę.

Z *Wiednia d. 4. Września.* Król *Jmć* z *Arcy-Xiążęciem Leopoldem* dnia 27. *Sierp.* przyjechał do *Fiume*, gdzie tegoż samego dnia ukażała się wprawdzie Flota *Sycylijska*, ale dopiero nazajutrz, to jest dnia 28. mogła do *Lądu* przybić; którego dnia *Królestwo Sycylii* z *Królewnami*, y całym swoim *Dworem*, wysiedli na brzeg.

Posel Hiszpański, nie czekając tu na przyjazd *Neapolitańskiego Dworu*, ztąd do *Spaa* wyjechał.

S U P L E M E N T

DO GAZETY WARSZAWSKIEJ

W SOBOTĘ DNIA 2. PAZDZIERNIKA ROKU 1790.

Z Warszawy dnia 2. Pazdziernika.

SESSYA SEYMOWA CCCXXIV. Dnia 30. Wrzesnia

Po Zagaieniu Sessyi przez IP. Marszałka Konf. Koron: na uczynione Wnieślenie, ażeby do Obywatelów na Seymiki zgrupować się mianych, II. PP. Marszałkowie Konfederacyi Litewne uczynili odezwę, z przełożeniem w sposóbie rady, iżby ciż Obywatele, Najjaśniejszego Elektora Sakiego za Sukcesora do Tronu Polskiego po najdłuższym życiu dziś Iasaka wie Panującego Krola Imci przeznaczali; powszechna y jednomyślna wżyskch Seymujących Osob zasła zgoda.

Przystąpiono potem do Kontynuacyi materyi *Praw Kardynalnych*. JP. Suchodolski Chelmski dopraszł się o decyzją podanego przez siebie Artykułu, że nikt z Ościennych Mocarstw Familii, nigdy do Tronu Polskiego brany y promowowany być niepowinien. IP. Potocki Marszałek Nadwor: *Litt*: przeciw takowemu Artykułowi swoy podał Artykuł, ażeby nikt taki niebył do Korony Polskiej brany, któryby miał na Głowie swoiey Obcego Państwa Koronę. Xiążę Imć Czartoryski Lubelski, tak jednemu iak y drugiemu przeciwił się Artykułowi, stawał przytym, ażeby oba te czynione Warunki wstrzymane były w Decyzyi swoiey, dopoki nieprzyjdzie odpowiedź od Narodu na zapytanie uczynione przez *Unwersat* do tegoż Narodu względem wyboru za Sukcesora do Tronu za życia N. Pana.

Gdy na takowe czynione Wnieślenia, długie y liczne zachodziły spory: jedni domagali się, ażeby podług Wnieślenia Xiążęcia Imci Lubelskiego, rzecz była zawieszona do odpowiedzi Narodu; drudzy zaś dopraszali się, aby między dwoma Warunkami podanemi, szła Propozycya *ad Turnum*; zaczęli, dla ułatwienia tych sporów, co ma być pierwey decydowanym, czy Propozycya Xiążęcia Imci Lubelskiego, czyli Propozycya między dwoma Warunkami, podana zostła Propozycya *ad Turnum* takowa: „Czyli ma być wzięta Propozycya Xiążęcia Imci Lubelskiego *ad Turnum*; czyli Propozycya między Dodatkami IP. Chelmskiego, y JP. Marszałka Nadwor: *Litt*: ? „

Szedł zatym *Turnus* na tę Propozycyę; po którego zakończeniu, ogłoszona zostła *Pluralitas* następująca: Ze ma być wzięta Propozycya Xiążęcia Imci Lubelskiego, było Wotow 70. Ze ma być wzięta Propozycya między Dodatkami, było Wotow 54. Przystąpiono potem do Wotow Sekretnych; po których zakończeniu, powtórna ogłoszona *Pluralitas* takowa: Ze ma być wzięta Propozycya Xiążęcia Lubelskiego, było Wotow 61. Ze ma być wzięta Propozycya między Dodatkami, było Wotow 43.

Po zakończonym *Turnowaniu* na pierwszą Propozycyę, przystąpiono do powtornego *Turnowania* na Propozycyę podaną od Xiążęcia Imci Czartoryskiego Poła Lubelskiego takową: „Czyli Warunki excypujące od Tronu Polskiego Osoby w tychże Warunkach wymienione, mają być decydowane przed odpowiedzią Narodu na zapytanie przez *Unwersat* oczekiwane; czyli nie? „

Szedł *Turnus* na takąw Propozycją; po którego zakończeniu, ogłoszona została taka *Pluralitas*: Ze mają być decydowane przed odpowiedzią Narodu, było *Wotow 55*. Ze nie mają być decydowane przed odpowiedzią Narodu, było *Wotow 62*. Przyśląpiono potem do *Wotow Sekretnych*, po których zakończeniu, powtórza ogłoszona *Pluralitas* takowa: Ze mają być decydowane przed odpowiedzią Narodu, było *Wotow 43*. Ze nie mają być decydowane przed odpowiedzią Narodu było *Wotow 54*.

Sesją Solwowano na dzień następujący, na godzinę 10.

Dnia 29. Września po południu, przy rozpoczęciu Nauk w Szkołach Wydziałowych Akademickich *Warszawskich*, w zgromadzeniu wielu przytomnych zacnych Gości, IX. *Daniel Haiewski* Kanonik *Kiowski* Nauczyciel *Wymowy* miał *Mowę* dowodzącą: że *Nauki terażnieysze, dają do uszczęśliwienia Kraiu, y do uszczęśliwienia każdego Obywatela*; po której *JX. Cieciszowski* Biskup *Kiowski*, oświadczyłwzy *Oycowką* trokliwość *Nayaśnieyszego Pana* o *Edukacyą* *Młodzi*, rozdał trzy *Medale*.

Tegoż dnia rano, otwarte były *Szkoły JJ. XX. Piarow* tuteyszych zwykłą *Mową*, którą miał *JX. Franc: Xaw: Dmochowski* Profes: *Wymowy*, *O potrzebie y sposobie uczenia się Łaciny*, w przytomności *I. X. Biskupa Kiowskiego*, *JJ. PP. Stanisława Potockiego* *Posła Lubel: Szczelne-go Oraczwskiego* *Posła* wyznaczonego do *Francyi*, y wielu innych dytyngowanych Gości.

Z *Budy d. 13. Wrześ:* Seymniące nazwe *Stany Węgierskie*, między nayważnieyszemi *Królestwa* swego materyami, policzły y kuszenie wychowanie w *Gruntowaych Naukach* *Młodzieży Narodowej*; przeto, nim obzernieysze w tej mierze uczynią *Rozporządzenia*, tym czalem od tego *Fundamentu* zaczęły (na co już y od *Krola Leopolda* zezwolenie otrzymały) ażeby nowy ow *Sposob* uczenia, y owe mniej pożytku czyniące w *języku* *pospolitym* drukowane *Książeczki*, za *przeszłego Panowania Jozefa II.* na *Szkoły* wżyskie narzucone, były *całe uchylone*; a dawny y od tyłu *Wiekow* pożytecznie doświadczony uczenia *sposob*, jak nayprzedzcy był przywrocony. *Postanowiono* więc, ażeby zaraz od *początku* następującego u nas *Szkolnego Roku*, to jest od *początku* przysłego *Miesiąca Listopada*, w *całym Królestwie Węgierskim* y we *wżyskich* należących do niego *Prowincyach*, po *wżyskich* *Akademiach*, y po *wżyskich* *Szkołach*, *wżyskie* *Prelekcye*, *wżyskie* *Nauki*, *wżyskie* *Exercytacye*, dawały się y czyniły się *dawnym sposobem* w *języku Łacińskim*, tak zgoła, jak początku *1780.* (to jest przed *Panowaniem Jozefa II.*) w *zwyczaju* *chwalębnie* y *pożytecznie* było. Ze zaś w *przeciągu* tych *lat* *dzieściu*, *zaniedbane* owe *dawne* *Uczone* *Księgi*, ledwo u *niektórych* *Księgarzow* y to w *małej* *barzo* *liczbie* już *znaydowały* się; przeto *rozkazano*, ażeby w *tutejszey* *Drukarni* do *Akademii* *Pestynkiey* należący, *cożywo* *przedrukować* *starano* się te *dawne* *Wiekami* *co* do *pożytku* *stwierdzone* y *doświadczone* dla *Szkolney* *Młodzieży* *Uczone* *Dziela*. Do *Elementarnych* także *drobnieyszych* *Książ*, za *przeszłego Jozefa II.* *Panowania*, narzucony był *obcy* *język* *Niemiecki*; teraz *rozkazano*, ażeby *używany* był *rodowity* *język* *Węgierski*.

Z *Paryża d. 6. Wrześ:* Na *Sesji* *Narodowego Zgrom:* dnia 3. *doniesiono*, że *Zołnierze* z *Kawaleryi* *Reymentu* *Krolowey* w *Stenay*, *znalazszy* w *swych* *Regestrach*, iż *JP. de Rouffy*, *niegdy* *Pulkownik* *Reymentu*, *winię* był *Zołnierzom* *jeszcze* *iakąs* *Summę* *Pieniężną*, *zachwycili* *owego* *Pulkownika* w *swoich* *Dobrach* *mieszkającego*, y *przyprawdziwszy* do *Stenay*, *przymusili* go do *podpisania* za *30,000. Liwr:* *Kart* *Wexlowych*, *których* *Wexlów* *walor*, *inni* także *Officerowie* y *ieden* *Partykularny* *Bogacz*, *swym* *podpisem* *poniewolnie* *musieli* *stwierdzić*. *Poczym* *Zołnierze* *zaraz* *przehandlowali* *Wexle* *namienione*. *Rzecz* *ta*, *do* *dalszey* *decyzji* *była* *odłożona*.

Dopiero *umnieyszono* *Wydatki* na *utrzymanie* *Biblioteki* *Króle-*

wkiedy, y *Obserwatorium Królewskiego*, y uszczuplono Pensyą niektórych Osób wchodzących do *Akademii Umiejętności*.

Naostatku czytano List od JP. *Bouillè* o krwawym zdarzeniu w *Nancy*. JP. *de Bouillè* na swym Marszu do *Nancy*, odebrał potrzykroć Deputacyą od Garnizonu *Nanceyjskiego*, y trzecią Deputacyą otrzymał o 50. kroków od Miasta. Chciał on szczerze uniknąć wszelkiego rygoru; ale przy Bramie wprzód zaczęto dawać ognia kartaczami, y z ręczney broni do iego Przedney Straży, złożoney z *Gwardyi Narodowych*, którey połowę zaraz trupem położono. JP. *de Bouillè* miał w tey Expedycyi z sobą 2,220. Ludzi z Infanteryi, 1,440. z Kawaleryi, y około 300. Ludzi z *Gwardyi Narodowej*. Trupem tam padło 300. Ludzi, a 400. w niewolę zabrał. JP. *de Silly* Officer z *Reymentu Krola*, dystyngwował się przez odważny postępek następujący: W tym momencie, gdy chciano na JP. *de Bouillè* y ludzi iego wypalić armatę, stanawszy on przed tą samą armatą rzekł: iż woli zginąć, aniżeli dopuścić, ażeby tę armatę wystrzelono. Krokiem tym, wytrzymał wprawdzie wystrzelenie z tey armaty, ale też cztery postrzały z broni ręczney sam odebrał, z których przecież żaden śmiertelny nie jest. JP. *de Bouillè* rekomenduje *Narodowi, Prawu, y Krolowi*, Zony y Dzieci zabitych Osób, y oświadcza, że nikomu z Obywatelów w *Nancy* nie działa się krzywda. Herztów do Sądu odeśłał, *Szwajcarów* zaś przez *Radę Woiczną* kaze osądzić.

JP. *de Malseigne* nayduie się znou w przy swych Karabinierach; Ci wydali mu 20. ze swych Kollegów, przez których byli podburzeni. Poczym Zgromadzenie *Narodowe* dekretowało: że *Municypalnościom Nanceyjskiej y Lunewilskiej* za dowiedzioną swą gorliwość, tudzież *Gwardyom Narodowym*, które z JP. *de Bouillè* maszerowały, y Panu *de Silly*, dzięki być mają oświadczone; że *Narod* będzie miał staranie o *Zonach y Dzieciach*, tych, którzy tam zginęli; że JP. *de Bouillè* y *Woyskom Regularnym* za wspaniałe dopełnienie swoich *Obowiązkow*, naywiększe da się *Pochwalenie*; że *Kommissarze od Narodo: Zgromadzenia* nominowani, udadzą się zaraz do *Nancy* dla utrzymania *spokoyności*, y ukarania winnych iakiegokolwiek bądź *Stopnia y Rangi*.

Od *Granic Rossyjskich* d. 5. *Września*. Wiadomości z *Peterzburga* donoszą, że *Generał d' Sjelström*, który podpisał *Pokoy z Szwecyą*, otrzymał *Order S. Jędrzeia*, y że *Generał-Maior de Pahlen* z *Peterzburga* pojedzie do *Sztokolmu*, dla rezydowania tam dopoty, dopoki *Posel Rossyjski* do *Sztokolmu* nominowany nie będzie.

Rozmaite *Reymenta Rossyjskie* *Infanteryi y Kawaleryi*, rozpoczęły *Marsz*, iak głołzą, do *Inflant*,

Obwieszczając powtórnie, iż z Rezolucyi Sądu Kommissar: odprawiać się będzie Licytacja Dwor-
ków po niegdy Ur: Mateu. *Gużkowskim* Stolniku *Sanoc:* i Barbarze Mał: pozostałych, jednego na *Pradze*
naprzeciwko Kościoła *Bernardyńskiego* na rogu stojącego, z Browarem, Młynem, Spichlerzem,
Stajniami, Wozowniami, y Ogrodem. Drugiego w *Warszawie* na Ulicy *Krochmalney*, na różnie
stoiącego, pod Nrem: 1006. z Stajniami, Wozowniami, y Placem na *Pradze* między 13. Miesią-
ca Października Roku teraźniejszego 1790. to jest: Dworku w *Warszawie* będącego, jako wyżej,
na *Krochmalney* Ulicy stojącego, o godzinie 9. rano, a Dworku *Praskiego* o godzinie 4. po po-
łudniu. Ktoby sobie życzył pomienionych Dworów nabyć, ma się stawić w czasie wyżej o-
znaczonym w tychże Dworach.

Podaje się do wiadomości, iż się agituje Kommissyja z Reskryptu JKMc: między Sukces-
sorami ś. p. Ur: Mateusza y Barbary *Gużkowskich* Stol: *Sanockich* mająca moc rozpoznania praw
y Pretensy Kredytorów do Substancyi Ur: *Gużkowskich* mianych, zatem obwieszczają się ciż
Kredytorowie, aby przed pomienioną Kommissyją w Dworku na *Pradze* odbywającą się stawali,
y pretensye swoje likwidowali, z tym ostrzeżeniem, iż jeżeli by takowych pretensyi nie likwi-
dowali, od nich odśądzeni zostaną.

Uwiedomia się po drugi raz wszystkich w ogólności Kredytorow Prawa y Pretensye do
Dworków od Urodzoney *Maiewskiej* y Ur: *Jozefa Gadamskiego* Nieletniego *Leona Maiewskiego*
Opiekuna nabytych, czyli raczej do Summy 4,500. Zł: Pol. za sprzedaż tychże Dworów
w reszcie pochodzący mających: iż ciż z Instancyi Urodzonych *Felixa* y *Urszuli Tymińskich*
Małżonkow Pozwem Konkursowym edyktałnie wydanym, drugim na Sądy Kommissarskie In-
ryzdykcyi *Wielopolskiej* przy *Warszawie* końcem złożenia Praw, jeżeli jakie dorze-
czonych Dworów, czyli raczej Summy 4500. Zł: Pol. za sprzedaż tychże Dworów pocho-
dzący mieć rozumieją się, są zapozwani, y aby odąd za tygodni trzy w pomienionym Sądzie sta-
wili się, a to pod upadkiem w Sprawie, y nakazaniem wiecznego milczenia.

Licytacja Kamieniczki y Dworku *Wohleslegierowskiego* przy Ulicy *Nowy Świat* pod Nr.
1500. sytuowanych, pod Konkurs podpadłych, z moey Dekretu Burmistrzow: y Radzie: In-
ryzdykcyi *Ordynacka* zwanej, w mieyscu Sądowym d. 13. tego Miesiąca o godzinie 3. po południu
odprawiać się będzie. Kto ich życzy nabyć, może swoją offerencyą zapisać w Kancellaryi *Or-
dynackiej*, y pomienionej Licytacji attendować.

We Szrode to jest dnia 29. Września, po skończoney Komedyi na wyścicu z Teatrum
zginęła pewnemu Panu z kieszeni Tabakierka złota owalna, z boku otwierana plaska, warta-
jąca mniej więcej Czerw: Zł: 40. Na ktorey na środku jest Medalionik na dnie różowym
popielaty, *Buste Antique*. Ktoby ją znalazł, ma ją odnieść do Sklepu Braci *Chaudoirs* w Ka-
mienicy *Wizytowskiej* nowej na Przedm: *Krakow:* a odbierze przyzwoitą nagrodę.

Bracia *Fahry* *Feierwerkowie* na *Nowym Świecie* pod Nr: 1292. zosłaniacy, donoszą, iż kto-
by sobie życzył *Feierwerk* gdziekolwiek w *Warszawie* lub na Wsi czynić, można u nich gatun-
kow rozmaitych do *Feierwerkow* służących za mierną cenę dostać, uprasza się tylko, aby dwa
dni wprzod tymże *Feierwerkowi* znać dano.

U Pana *Krebsa* mieszkającego w *Warszawie* blisko *Nowomiejskiej Bramy* w Kamienicy
Szubalskich pod Nrem 172. na drugim piętrze, znajdują się pigułki na wygubienie Szczurów y
Myszy. Tenże ma sposob wywabiania płam wszelkich z materyi jedwabnych bawełnianych y
z *Sukien*.

Licytacja Dwomostwo murowanego z Sklepami y Piwnicami *Niewier: Borucka Slamo-
wicza* w Miałeczku *Granic* przy *Gniewoszowie* na trakcie *Lubelskim* pod Nr: 12. stojącego, z
mocy Dekretu Urzędu *Zjazdowego* *Burgrabstwa Sieradzkiego* na dniu 11. Października Roku
bieżącego przez Urząd *Zjazdowy* za gotowe pieniądze odprawiać się będzie. Ktoby sobie ży-
czył nabyć, ma w pomienionym Miałeczku y *Domostwie* na naznaczony termin znajdo-
wać się.

Zginęła tu *Suczka* mała z długimi włosami, cała biała, ucho prawe y nad okiem ka-
sztanowata, włosy połowy tej *Suczki* z przodu są dłuższe jak z tyłu, gdyż dawniej była o-
strzyżona: ktoby więc wiedział o niej, niech da wiadomość do Kolegium *Polizey* na
zawsze piętro, a przyzwoitą odierze nagrodę.